

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Навчально-науковий інститут №3

Кафедра адміністративного права та процесу

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни **«Адміністративне право»**

обов'язкових компонент

освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

галузь знань: 26 Цивільна безпека

спеціальність: 262 Правоохоронна діяльність

Вінниця - 2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 14.08.2024 № 8

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 1
Протокол від 09.08.2024 № 9

ПОГОДЖЕНО

Секцією з юридичних дисциплін
Науково-методичної ради ХНУВС
Протокол від 13.08.2024 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри адміністративного права та процесу
(протокол від 30.07.2024 № 19)

Розробники:

1. Професор кафедри, доктор юридичних наук, професор Комзюк А.Т.
2. Доцент кафедри, к.ю.н., професор Казанчук І.Д.

Рецензенти:

1. Старший інспектор з комунікації Харківського РУП №2 ГУНП в Харківській області, кандидат юридичних наук, доцент, підполковник поліції Резанов С.А.
2. Завідувач кафедри правоохоронної діяльності ННІ №5 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, професор Панова І.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4 Загальна кількість годин – 120 Кількість тем – 15	26 – Цивільна безпека 262 – Правоохоронна діяльність перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Навчальний курс – 2 (денна, заочна) Семестр – 3 (денна, заочна) Види контролю: екзамен (денна, заочна)
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – 30 годин; Семінарські заняття – 24 годин; Практичні заняття – 6 годин; Самостійна робота – 60 годин.		Лекції – 8 годин; Семінарські заняття – 10 годин; Практичні заняття – 2 години; Самостійна робота – 100 годин.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Адміністративне право» є надання курсантам ґрунтовних знань щодо історії, сутності, предмета, методу та принципів адміністративного права, публічного управління; характеристики механізму адміністративно-правового регулювання; правового статусу суб'єктів адміністративного права; правового статусу органів публічної адміністрації; змісту функцій та форм публічного управління; поняття та видів методів публічного управління; поняття та видів публічної служби; характеристики видів публічних службовців, порядку проходження ними служби; поняття, підстав та принципів адміністративної відповідальності; видів адміністративних процедур; стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення; загальних положень Особливого адміністративного права. Розвиток у слухачів навичок самостійної творчої роботи при закріпленні теоретичних знань у ході вивчення курсу; закріплення навичок самостійного аналізу норм чинного законодавства і правозастосовної практики.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Адміністративне право» є набуття курсантами ґрунтовних знань з основних теоретико-правових положень про сутність предмет, метод та принципи адміністративного права, публічного управління; механізм адміністративно-правового регулювання; правовий статус суб'єктів адміністративного права; правовий статус органів публічної адміністрації; форми та методи публічного управління; поняття та види публічної служби; поняття, підстави та принципи адміністративної відповідальності; стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення; поняття та види адміністративних процедур; значення та види контролю в публічному управлінні, загальних положень Особливого адміністративного права, розвиток у курсантів навичок самостійного аналізу

законодавства та правозастосовної практики.

Міждисциплінарні зв'язки: «Судові та правоохоронні органи України», «Адміністративний процес», «Адміністративна відповідальність», тощо.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: поняття, предмет, метод, принципи та систему адміністративного права; сутність і принципи публічного управління; механізм адміністративно-правового регулювання; види джерел адміністративного права; види та правовий статус суб'єктів адміністративного права; правовий статус органів публічної адміністрації; основні положення публічної служби; форми і методи публічного управління; основні положення інституту адміністративної відповідальності; поняття, види та правові засади адміністративних процедур (проваджень); поняття, значення та види контролю в публічному управлінні; поняття та структуру Особливого адміністративного права;

вміти: застосовувати понятійно-категоріальний апарат, нормативно-правову лексику і спеціальну термінологію; формулювати визначення основних понять адміністративного права; добирати нормативні акти, які регламентують певні питання публічного управління; тлумачити адміністративно-правові норми; аргументовано висловлювати власну правову позицію з використанням посилань на нормативні акти, судову практику, матеріали роз'яснювального характеру державних органів; правильно застосовувати заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення; визначати підвідомчість окремих адміністративних проступків; складати відповідні адміністративно-процесуальні документи; тлумачити адміністративно-процесуальні норми; застосовувати норми адміністративного права до конкретних правових ситуацій.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни		
Інтегральна компетентність		Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
	ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
	ЗК-3	Здатність спілкуватися українською мовою як усно, так і письмово
	ЗК-4	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології
	ЗК-5	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
	ЗК-6	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем
	ЗК-7	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
	ЗК-8	Здатність приймати обґрунтовані рішення

	ЗК-9	Здатність працювати в команді
	ЗК-10	Здатність реалізовувати свої права як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
	ЗК-11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК-1	Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави
	СК-2.	Здатність застосовувати законодавство України та спрямовувати свою діяльність у відповідності до вимог чинного законодавства (у тому числі антикорупційного)
	СК-4	Здатність оптимізувати методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку
	СК-5	Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення
	СК-8	Здатність і готовність особи забезпечувати захист конституційних прав і свобод у випадках будь-яких умисних дій фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї по відношенню до іншого члена сім'ї, якщо ці дії порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина і наносять йому моральну шкоду, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю
	СК-9	Здатність і готовність особи здійснювати специфічну, виконавчо-розпорядчу, підзаконну, державно-владну діяльність поліції з організації та охорони публічного порядку, забезпечення публічної безпеки, попередження й припинення кримінальних та інших правопорушень
	СК-10	Здатність формувати комплекс практико-орієнтованих прийомів, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень співробітника поліції

1. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. «Адміністративне право як галузь права»

Поняття і предмет адміністративного права України. Принципи адміністративного права. Метод адміністративно-правового регулювання суспільних відносин. Система адміністративного права. Співвідношення адміністративного права із суміжними галузями права. Поняття адміністративного права як науки. Розвиток науки адміністративного права. Адміністративне право як навчальна дисципліна.

ТЕМА № 2. «Загальні засади публічного управління»

Публічне управління як вид соціального управління. Виконавча влада і публічне управління. Поняття публічного управління. Основні риси управлінської діяльності. Поняття публічного інтересу. Структура публічного управління. Публічне майно в структурі публічного управління. Поняття та види функцій публічного управління.

Поняття і система основних принципів публічного управління.

Політико-юридичні принципи публічного управління. Організаційні принципи публічного управління. Проблеми удосконалення публічного управління в умовах сьогодення.

ТЕМА № 3. «Механізм адміністративно-правового регулювання»

Поняття, зміст та структура адміністративно-правових норм. Види адміністративно-правових норм. Дія адміністративно-правових норм в часі, в просторі, за категоріями осіб. Поняття та види джерел адміністративного права України. Адміністративне право і адміністративне законодавство.

Поняття та види систематизації адміністративного права.

Поняття та особливості адміністративно-правових відносин. Структура та види адміністративно-правових відносин. Підстави виникнення, зміни та припинення адміністративно-правових відносин.

ТЕМА № 4. «Публічна адміністрація у системі суб'єктів адміністративного права»

Визначення суб'єктів адміністративного права, їх види. Поняття публічної адміністрації. Органи виконавчої влади у системі публічної адміністрації. Правовий статус органу виконавчої влади. Компетенція, підвідомчість і повноваження. Види органів виконавчої влади. Організаційна структура і штати органів виконавчої влади. Вищі і центральні органи виконавчої влади. Порядок формування, склад і компетенція Кабінету Міністрів України. Загальні функції і система міністерств та інших центральних органів виконавчої влади України. Місцеві органи виконавчої влади. Порядок утворення та система місцевих державних адміністрацій. Структура та основи компетенції місцевих державних адміністрацій. Правовий стан територіальних підрозділів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

Військово-цивільні адміністрації та військові адміністрації, їх правовий статус та повноваження.

Органи місцевого самоврядування у системі публічного адміністрування. Поняття та правові засади місцевого самоврядування. Правовий статус органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану. Функції публічного управління, які покладаються на органи місцевого самоврядування. Повноваження органів місцевого самоврядування. Основи взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

ТЕМА № 5. «Загальні засади публічної служби»

Поняття та особливості публічної служби.

Правове регулювання публічної служби. Принципи публічної служби. Види публічної служби.

Поняття та особливості державної служби.

Служба в органах місцевого самоврядування. Особливості вступу на службу та проходження служби в органі місцевого самоврядування.

Особливості проходження служби в органах Національної поліції України.

ТЕМА № 6. «Адміністративно-правовий статус публічних службовців»

Поняття і види публічних службовців. Поняття адміністративно-правового статусу публічних службовців. Особливості правового статусу посадових осіб.

Поняття державного службовця. Поняття посади державної служби, їх категорії та ранги. Права та обов'язки державного службовця. Вступ на державну службу. Проходження державної служби і службова кар'єра. Оцінювання результатів службової діяльності державних службовців. Припинення державної служби. Стимулювання діяльності публічних службовців та їх соціальний захист.

Підстави та види відповідальності публічних службовців. Дисциплінарна відповідальність публічних службовців, її підстави та види. Матеріальна відповідальність державного службовця.

ТЕМА № 7. «Приватні особи як суб'єкти адміністративного права»

Поняття та види суб'єктів адміністративного права. Компетенція та повноваження суб'єкта публічного адміністрування. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права. Види приватних осіб.

Адміністративно-правовий статус громадян України. Адміністративна правоздатність і дієздатність громадян. Права та обов'язки громадян у сфері публічного управління. Форми участі громадян в публічному управлінні. Адміністративно-правові гарантії суб'єктивних прав громадян. Іноземні громадяни і особи без громадянства як суб'єкти адміністративного права, особливості їх адміністративно-правового статусу.

Громадські об'єднання як суб'єкти адміністративного права. Поняття та види громадських об'єднань. Адміністративно-правовий статус громадських об'єднань. Способи захисту прав громадян в публічному управлінні (адміністративне оскарження, медіація тощо).

ТЕМА № 8. «Функції та форми публічного управління»

Поняття та види функцій публічного управління.

Поняття та види форм публічного управління. Правові та організаційні форми публічного управління. Учинення юридично значущих адміністративних дій. Здійснення матеріально-технічних операцій.

Видання правових актів як провідна правова форма управління. Поняття та ознаки актів управління, їх класифікація. Нормативний акт як форма публічного управління. Види підзаконних нормативно-правових актів. Вимоги, що ставляться до правових актів управління. Адміністративний (індивідуальний) акт як інструмент публічного адміністрування. Нікчемні та заперечні акти, їх відмінність.

Поняття, юридичне значення та ознаки адміністративного договору. Види адміністративних договорів. Порядок укладання адміністративних договорів. Чинність та нікчемність адміністративного договору. Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні: поняття, значення та умови застосування.

Використання електронного врядування в публічному адмініструванні. Поняття та елементи електронного врядування. Співвідношення понять «електронне врядування», «електронна держава», «електронна демократія», «електронний парламент», «електронний уряд», «електронний суд».

ТЕМА № 9. «Методи публічного управління»

Поняття і система методів публічного управління, їх класифікація. Переконавання та примус у публічному управлінні. Методи прямого і непрямого управління. Адміністративні і економічні методи. Регулювання, загальне керівництво і безпосереднє управління.

Поняття, особливості та види адміністративного примусу. Підстави застосування та види адміністративно-примусових заходів. Мета, види та порядок застосування адміністративно-запобіжних заходів. Мета та види заходів адміністративного припинення. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення. Спеціальні (виняткові) заходи адміністративного припинення. Проблеми забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян та юридичних осіб при застосуванні заходів адміністративного примусу.

Правові засади застосування Національною поліцією поліцейських заходів. Поняття та види поліцейських заходів. Характеристика превентивних поліцейських заходів, умови та порядок їх застосування. Характеристика поліцейських заходів примусу, порядок їх застосування.

ТЕМА № 10. «Загальні засади адміністративної відповідальності»

Поняття та ознаки адміністративної відповідальності. Правове регулювання інституту адміністративної відповідальності. Принципи адміністративної відповідальності, та їх характеристика.

Поняття адміністративного правопорушення (проступку).

Поняття та ознаки складу адміністративного правопорушення (проступку). Види складів адміністративних правопорушень.

Особливості адміністративної відповідальності деяких спеціальних суб'єктів. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність.

ТЕМА № 11. «Адміністративні стягнення та загальні правила їх накладення»

Поняття, мета та види адміністративних стягнень. Основні і додаткові стягнення. Загальні правила накладення адміністративних стягнень. Порядок обчислення строків адміністративних стягнень. Строки накладення адміністративних стягнень. Погашення адміністративних стягнень. Накладення адміністративних стягнень при вчиненні кількох адміністративних правопорушень. Відшкодування шкоди, заподіяної адміністративним правопорушенням.

ТЕМА № 12. «Загальна характеристика провадження в справах про адміністративні правопорушення»

Поняття та завдання провадження у справах про адміністративні правопорушення. Види проваджень у справах про адміністративні правопорушення. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення. Докази у справах про адміністративні правопорушення, їх джерела та оцінка. Види та правовий статус осіб, які беруть участь в провадженні у справі про адміністративне правопорушення. Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення.

ТЕМА № 13. «Загальні засади адміністративних процедур»

Поняття, сутність та особливості адміністративних процедур. Принципи адміністративної процедури. Види адміністративних процедур (проваджень). Учасники адміністративної процедури. Стадії адміністративної процедури.

ТЕМА № 14. «Контроль в публічному управлінні»

Поняття, ознаки та значення контролю в публічному управлінні. Відмінності адміністративного контролю від адміністративного нагляду. Види контролю в публічному управлінні.

Особливості та суб'єкти державного контролю в публічному управлінні.

Контроль органів місцевого самоврядування в публічному управлінні. Особливості громадського контролю в публічному управлінні.

ТЕМА № 15. «Загальна характеристика Особливого адміністративного права»

Поняття Особливого адміністративного права та загальні засади побудови його структури. Види підгалузей Особливого адміністративного права. Поняття сучасного поліцейського права та його предмет. Функції і принципи поліцейського права. Суб'єкти поліцейської діяльності. Форми та методи поліцейської діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 3							
Тема № 1. Адміністративне право як галузь права	8	2	2	0	0	4	Екзамен
Тема № 2. Загальні засади публічного управління	8	2	2	0	0	4	
Тема № 3. Механізм адміністративно-правового регулювання	8	2	2	0	0	4	
Тема № 4. Публічна адміністрація в системі суб'єктів адміністративного права	8	2	2	0	0	4	
Тема № 5. Загальні засади публічної служби	8	2	2	0	0	4	
Тема № 6. Адміністративно-правовий статус публічних службовців	8	2	2	0	0	4	
Тема № 7. Приватні особи як суб'єкти адміністративного права	8	2	2	0	0	4	
Тема № 8. Функції та форми публічного управління	8	2	4	0	0	2	
Тема № 9. Методи публічного управління	8	2	2	0	0	4	
Тема № 10. Загальні засади адміністративної відповідальності	8	2	0	2	0	4	
Тема № 11. Адміністративні стягнення та загальні правила їх накладення.	8	2	0	2	0	4	
Тема № 12. Загальна характеристика провадження	8	2	0	2	0	4	

в справах про адміністративні правопорушення							
Тема № 13. Загальні засади адміністративних процедур	8	2	2	0	0	4	
Тема № 14. Контроль в публічному управлінні	8	2	2	0	0	4	
Тема № 15. Загальна характеристика Особливого адміністративного права	8	2	0	0	0	6	
Всього за семестр:	120	30	24	6	0	60	
Всього за рік:	120	30	24	6	0	60	екзамен

4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 3							
Тема № 1. Адміністративне право як галузь права	8	0	0	0	0	8	Екзамен
Тема № 2. Загальні засади публічного управління	6	0	0	0	0	6	
Тема № 3. Механізм адміністративно-правового регулювання	10	2	2	0	0	6	
Тема № 4. Публічна адміністрація в системі суб'єктів адміністративного права	8	0	0	0	0	8	
Тема № 5. Загальні засади публічної служби	8	0	0	0	0	8	
Тема № 6. Адміністративно-правовий статус публічних службовців	8	0	0	0	0	8	
Тема № 7. Приватні особи як суб'єкти адміністративного права	6	0	0	0	0	6	
Тема № 8. Функції та форми публічного управління	10	2	2	0	0	6	

Тема № 9. Методи публічного управління	8	0	2	0	0	6	
Тема № 10. Загальні засади адміністративної відповідальності	10	2	2	0	0	6	
Тема № 11. Адміністративні стягнення та загальні правила їх накладення.	10	0	2	0	0	8	
Тема № 12. Загальна характеристика провадження в справах про адміністративні правопорушення	10	2	0	2	0	6	
Тема № 13. Загальні засади адміністративних процедур	6	0	0	0	0	6	
Тема № 14. Контроль в публічному управлінні	6	0	0	0	0	6	
Тема № 15. Загальна характеристика Особливого адміністративного права	6	0	0	0	0	6	
Всього за семестр:	120	8	10	2	0	100	
Всього за рік:	120	8	10	2	0	100	екзамен

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
Тема № 1. Адміністративне право як галузь права		
	<div>1. Виникнення і розвиток адміністративного права.</div> <div>2. Камералістика та поліцейське право як основи виникнення адміністративного права.</div> <div>3. Поняття та основні риси адміністративного права. Предмет адміністративного права</div> <div>4. Відмінність адміністративного права як галузі права від науки адміністративного права, від навчальної дисципліни, від адміністративного законодавства.</div> <div>5. Система адміністративного права.</div> <div>6. Принципи адміністративного права</div>	<div>[1, С. 12-34; 2, С. 10-38; 3, С. 17-43; 4, С. 9-70; 7, С. 11-42; 8, С. 8-36; 9-11; 13; 15; 18-19].</div>
Тема № 2. Загальні засади публічного управління		
	<div>1. Дати характеристику публічного управління як виду соціального управління. Виконавча влада і публічне управління.</div> <div>2. Поняття публічного управління та публічного адміністрування. Основні риси управлінської діяльності. Поняття публічного інтересу.</div> <div>3. Структура публічного управління.</div> <div>4. Поняття та види публічного майна, його значення в структурі публічного управління.</div> <div>5. Поняття та види функцій публічного управління.</div>	<div>[1, С. 12-37; 2, С. 13-42; 3, С. 14-43; 4, С. 9-70; 7, С. 11-42; 8, С. 8-39; 9-11; 13; 15; 18-19; 50].</div>

	6. Структура публічного управління. 7. Поняття та система принципів публічного управління. 8. Принципи публічного управління у європейському адміністративному праві. 9. Проблеми удосконалення публічного управління в умовах сьогодення.	
	Тема № 3. Механізм адміністративно-правового регулювання	
	1. Поняття й види гіпотези адміністративно-правової норми. 2. Поняття та види адміністративно-правових відносин. 3. Надати аналіз Загального адміністративного права. 4. Надати аналіз Особливого адміністративного права. 5. Визначити поняття і види джерел адміністративного права. 6. Поняття та види систематизації адміністративного законодавства. 7. Особливості кодифікації сучасного українського адміністративного права.	[1; 2; 3, С. 19-74; 4, С. 72-122; 7, С. 18-44; 8, С. 15-44; 9-11; 13-15; 19-29; 43].
	Тема № 4. Публічна адміністрація у системі суб'єктів адміністративного права	
	1. Визначити поняття та види суб'єктів адміністративного права. Система суб'єктів адміністративного права. 2. Визначити поняття органів виконавчої влади та їх призначення. 3. Визначити основні типи структури та штатів органів виконавчої влади. 4. Вказати особливості та систему органів виконавчої влади. 5. Центральні та місцеві органи виконавчої влади. 6. Функції публічного управління, які покладаються на органи місцевого самоврядування. 7. Повноваження органів місцевого самоврядування. 8. Визначити правовий статус і повноваження військово-цивільних адміністрацій та військових адміністрацій в Україні. 9. Визначити форми взаємодії органів місцевого самоврядування з місцевими органами виконавчої влади.	[1; 3, С. 84-168; 4, С. 125-200; 5; 7; 8, С. 74-148; 9-11; 13-15; 19-27; 30-35; 43; 47-50].
	Тема № 5: Загальні засади публічної служби	
	1. Поняття і основні принципи публічної служби. 2. Назвати основні принципи публічної служби. 3. Визначити та види публічної служби. Вказати особливості кожного з виду публічної служби. 4. Правове регулювання публічної служби. 5. Визначити поняття та особливості державної служби. 6. Надати правову характеристику публічної служби в органах місцевого самоврядування. 7. Особливості проходження служби в органах Національної поліції України.	[1; 3, С. 119-189; 4, С. 112-146; 5, С. 359-465; 7-14; 15, С. 187-203; 18-19; 20-21; 24-29; 34; 36; 40; 43-44].
	Тема № 6: Адміністративно-правовий статус публічних службовців	

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття посади і види публічних службовців. 2. Поняття адміністративно-правового статусу публічних службовців. 3. Особливості правового статусу посадових осіб. 4. Порядок проходження публічної служби. 5. Види юридичної відповідальності державних службовців. 6. Підстави притягнення державних службовців до адміністративної відповідальності. 7. Порядок та підстави притягнення державних службовців до дисциплінарної відповідальності. 8. Стимулювання діяльності публічних службовців в їх соціальний захист. 	<p>[1; 3, С. 119-189; 4, С. 112-146; 5, С. 359-465; 7-14; 15, С. 187-203; 18-19; 20-21; 24-29; 34; 36; 40; 43-44].</p>
	<p>Тема № 7: Приватні особи як суб'єкти адміністративного права</p>	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити поняття та види приватних осіб. 2. Зміст адміністративно-правового статусу приватної особи. 3. Адміністративно-правовий статус громадян України. 4. Адміністративна правосуб'єктність громадян: адміністративна правоздатність, адміністративна дієздатність і адміністративна деліктоздатність. 5. Права та обов'язки громадян у сфері публічного управління. 6. Визначити особливості адміністративно-правового статусу іноземців та осіб без громадянства. 7. Форми участі громадян в публічному управлінні. 8. Громадські об'єднання як суб'єкти адміністративного права. 9. Поняття та види громадських об'єднань. 10. Адміністративно-правовий статус громадських об'єднань. 	<p>[1; 2, С. 69-88; 3-4; 5, С. 123-163; 7, С. 201-341; 8-11; 13; 15; 18-19; 47-50].</p>
	<p>Тема № 8: Функції та форми публічного управління</p>	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити поняття та види функцій публічного управління. 2. Визначити поняття та види форм публічного управління. 3. Вказати ознаки та особливості інструментів публічного адміністрування. 4. Дати поняття, види та класифікацію правових форм публічного управління. 5. Визначити відмінності між правовими та організаційними формами публічного управління. 6. Видання адміністративних актів як провідна правова форма управління. 7. Поняття та ознаки актів управління, їх класифікація. 8. Вимоги, що ставляться до адміністративних актів. 9. Визначити процедуру прийняття та ухвалення 	<p>[1; 2; 3, С. 203-260; 4, С. 394-381; 5-11; 13; 18-21; 24; 26-35; 37-38; 48].</p>

	<p>нормативних актів суб'єктів публічної адміністрації.</p> <p>10. Нікчемні та заперечні акти, їх відмінність.</p> <p>11. Визначити поняття і види адміністративного договору.</p> <p>12. Вказати сутність та основні види фактичних дій як інструментів публічного адміністрування.</p> <p>13. Визначити сфери застосування фактичних дій суб'єктами публічної адміністрації.</p> <p>14. Поняття, ознаки та характеристика адміністративного розсуду у публічному адмініструванні.</p> <p>15. Визначити основні нормативно-правові акти України, що визначають загальні засади впровадження е-урядування у публічному адмініструванні.</p> <p>16. Визначити співвідношення понять: «електронне врядування», «електронна держава», «електронна демократія», «електронний парламент», «електронний уряд», «електронний суд».</p>	
	Тема № 9: Методи публічного управління	
	<p>1. Поняття методів публічного управління, їх класифікація.</p> <p>2. Переконавання та примус у публічному управлінні.</p> <p>3. Адміністративні і економічні методи.</p> <p>4. Поняття, види та підстави застосування адміністративного примусу.</p> <p>5. Визначити поняття та мету застосування адміністративно-запобіжних заходів.</p> <p>6. Визначити поняття та мету застосування заходів адміністративного припинення.</p> <p>7. Перелік заходів адміністративного припинення загального та спеціального призначення.</p> <p>8. Визначте особливості застосування заходів адміністративного примусу в умовах воєнного стану.</p> <p>9. Надайте перелік поліцейських превентивних заходів та заходів примусу, визначте умови і порядок їх застосування</p>	<p>[1; 2, С. 97-133; 3, С. 261-288; 4, С. 343-393; 5; 7-13; 15; 18-21; 23-29; 34; 36-39; 41-43].</p>
	Тема № 10: Загальні засади адміністративної відповідальності	
	<p>1. Поняття та правове регулювання адміністративної відповідальності.</p> <p>2. Охарактеризувати принципи адміністративної відповідальності.</p> <p>3. Визначити обставини, що виключають адміністративну відповідальність.</p> <p>4. Вказати випадки звільнення від адміністративної відповідальності</p> <p>5. Поняття та ознаки адміністративного проступку.</p> <p>6. Визначити поняття юридичного складу адміністративного правопорушення (проступку), його значення.</p> <p>7. Визначити структуру складу адміністративного</p>	<p>[1; 2, С. 125-190; 3, С. 261-288; 4, С. 343-393; 5; 7, С. 97-133; 8-11; 13; 15-21; 23-29; 34; 36-37; 39; 43; 46; 48].</p>

	<p>правопорушення (проступку).</p> <p>8. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб.</p> <p>9. Особливості адміністративної відповідальності військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів.</p> <p>10. Адміністративна відповідальність неповнолітніх.</p>	
	Тема № 11: Адміністративні стягнення та загальні правила їх накладення	
	<p>1. Поняття та види адміністративних стягнень, їх правова характеристика.</p> <p>2. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.</p> <p>3. Строки накладення адміністративних стягнень.</p> <p>4. Порядок та строки погашення адміністративних стягнень.</p>	[1; 2, С. 335-480; 3, С. 261-288; 4, С. 343-393; 5; 7, С. 255-354; 8-11; 13; 15-21; 23-29; 34; 36-37; 39; 43; 46; 48].
	Тема № 12. Загальна характеристика провадження в справах про адміністративні правопорушення	
	<p>1. Визначити поняття та завдання провадження у справах про адміністративні правопорушення.</p> <p>2. Вказати види проваджень у справах про адміністративні правопорушення.</p> <p>3. Поняття та види доказів у справах про адміністративні правопорушення, їх джерела та оцінка.</p> <p>4. Види та правовий статус осіб, які беруть участь в провадженні у справі про адміністративне правопорушення.</p> <p>5. Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення.</p> <p>6. Поняття та види стадій провадження в справах про адміністративні правопорушення.</p> <p>7. Характеристика кожної стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення.</p>	[1; 2, С. 335-480; 3, С. 261-288; 4, С. 343-393; 5; 7, С. 255-354; 8-11; 13; 15-21; 23-29; 34; 36-37; 39; 43; 46; 48].
	Тема № 13: Загальні засади адміністративних процедур	
	<p>1. Визначити поняття та види адміністративних процедур на підставі аналізу положень Закону України «Про адміністративну процедуру».</p> <p>2. Визначити принципи адміністративної процедури.</p> <p>3. Вказати види адміністративних процедур (проваджень)</p> <p>4. Вказати учасників адміністративної процедури.</p> <p>5. Визначити стадії адміністративної процедури.</p> <p>6. Порядок розгляду заяв та скарг громадян.</p> <p>7. Визначити поняття та види адміністративних послуг.</p> <p>8. Правові засади та порядок надання адміністративних послуг органами державної влади.</p>	[1; 2, С. 445-687; 3-4; 5, С. 289-326, С. 507-640; 6-7; 8, С. 101-347; 9-13; 32; 35].
	Тема № 14: Контроль в публічному управлінні	
	<p>1. Поняття, значення та види контролю в публічному управлінні. Відмінності адміністративного контролю від адміністративного нагляду в публічному управлінні.</p>	[1; 2, С. 303-518; 3-4; 5, С. 261-288; 7, С. 343-393; 8; 9,

	2. Особливості та суб'єкти державного контролю в публічному управлінні. 3. Контроль органів місцевого самоврядування в публічному управлінні. 4. Особливості громадського контролю в публічному управлінні.	<i>С. 97-133; 10-11; 19-21; 24;27; 42].</i>
	Тема № 15: Загальна характеристика Особливого адміністративного права	
	1. Поняття Особливого адміністративного права та загальні засади побудови його структури. 2. Адміністративно-правові засади міжгалузевого управління. 3. Адміністративно-правові засади управління економікою. Адміністративно-правові засади управління соціально- культурною сферою. 4. Адміністративно-правові засади управління адміністративно-політичною діяльністю. 5. Види підгалузей Особливого адміністративного права. 6. Основні положення сучасного поліцейського права.	<i>[1-4; 5, С. 530-640; 7, С. 570-610; 8-15; 23-28; 38-44].</i>

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

Навчальними планами не передбачено.

5.1.2. Теми курсових робіт

Навчальними планами не передбачено.

5.1.3. Теми цільових виступів (наукових доповідей):

1. Виникнення засад адміністративного права: від камералістики і поліцейського права до адміністративного права.
2. Виконавча влада як гілка державної влади та її управлінська спрямованість.
3. Співвідношення публічного управління та виконавчої влади.
4. Публічне майно в структурі публічного управління.
5. Законодавчі акти в системі джерел адміністративного права.
6. Формалізовані та неформалізовані джерела адміністративного права.
7. Система органів виконавчої влади та основні засади її структурної побудови.
8. Сутність та повноваження органів публічної адміністрації.
9. Порядок проходження служби в поліції.
10. Загальна характеристика служби в органах місцевого самоврядування.
11. Особливості притягнення до дисциплінарної відповідальності окремих видів державних службовців.
12. Дисциплінарна відповідальність державних службовців за вчинення корупційних діянь.
13. Порядок розробки, прийняття, набрання чинності та дії актів публічного управління.

14. Адміністративні та економічні методи публічного управління.
15. Адміністративно-запобіжні заходи.
16. Заходи адміністративного припинення.
17. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення.
18. Поняття та порядок застосування превентивних поліцейських заходів та поліцейських заходів примусу.
19. Форми вини суб'єкта адміністративного проступку.
20. Особливості адміністративної відповідальності спеціальних суб'єктів.
21. Правове регулювання адміністративної відповідальності.
22. Співвідношення понять: адміністративна процедура, адміністративний процес, адміністративне судочинство, адміністративне провадження.
23. Реєстраційні та ліцензійні провадження.
24. Адміністративно-юрисдикційні провадження.
25. Адміністративна процедура розгляду звернень громадян.
26. Контроль і нагляд в публічному управлінні.
27. Особливості громадського контролю в публічному управлінні.
28. Поняття Особливого адміністративного права.
29. Поняття та структура Особливого адміністративного права.
30. Поняття сучасного поліцейського права та його предмет.
31. Суб'єкти поліцейської діяльності.
32. Форми та методи поліцейської діяльності.

6. Методи навчання

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни «Адміністративне право» проводяться у вигляді лекційних, семінарських та практичних занять за допомогою наступних методів навчання у вищій школі: *пояснювально-ілюстративний; репродуктивний метод (відтворення); метод проблемного викладу, евристичний, дискусійний методи тощо.*

Лекційні заняття проводяться у класичній формі із застосуванням мультимедійних презентацій. Семінарські заняття передбачають теоретичний розгляд матеріалів, практичні заняття передбачають вирішення практичних задач, обговорення рішень, проведення квізів та вирішення практичних кейсів, заслуховування наукових доповідей по актуальним питанням теми заняття тощо.

Крім того, за певними темами («Методи публічного управління», «Загальні засади адміністративної відповідальності», «Загальна характеристика провадження в справах про адміністративне правопорушення», «Адміністративні процедури»), можуть використовуватися ділові ігри, моделювання практичних ситуацій, бінарні заняття за участю практичних працівників Національної поліції України, інших правоохоронних органів, суддів, представників органів публічної адміністрації.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (3 семестр).

Контрольні питання, що виносяться на екзамен (3 семестр):

1. Поняття і предмет адміністративного права України.
2. Метод адміністративно-правового регулювання суспільних відносин.
3. Система адміністративного права.
4. Принципи адміністративного права.
5. Співвідношення адміністративного права із суміжними галузями права.
6. Адміністративне право як наука та навчальна дисципліна.
7. Публічне управління як вид соціального управління.
8. Поняття публічного управління, його основні риси.
9. Виконавча влада і публічне управління.
10. Поняття та основні риси управлінської діяльності.
11. Поняття та види функцій публічного управління.
12. Структура публічного управління.
13. Поняття і система основних принципів публічного управління.
14. Характеристика політико-юридичних принципів публічного управління.
15. Характеристика організаційних принципів публічного управління.
16. Поняття, зміст та структура адміністративно-правових норм.
17. Види адміністративно-правових норм.
18. Дія адміністративно-правових норм в часі, в просторі, за категоріями осіб.
19. Поняття та види джерел адміністративного права України. Адміністративне право і адміністративне законодавство.
20. Поняття та види систематизації адміністративного права.
21. Поняття та особливості адміністративно-правових відносин.
22. Структура та види адміністративно-правових відносин.
23. Підстави виникнення, зміни й припинення адміністративно-правових відносин.
24. Публічне майно: поняття та види.
25. Визначення суб'єктів адміністративного права, їх види. Поняття публічної адміністрації.
26. Органи виконавчої влади у системі публічної адміністрації.
27. Правовий статус органів виконавчої влади та їх види.
28. Організаційна структура і штати органів виконавчої влади. Компетенція, підвідомчість і повноваження.
29. Правовий статус центральних органів виконавчої влади.
30. Порядок формування, склад і компетенція Кабінету Міністрів України.
31. Загальні функції і система міністерств та інших центральних органів виконавчої влади України.
32. Правові засади та повноваження місцевих органів виконавчої влади.
33. Порядок утворення та система місцевих державних адміністрацій.
34. Структура та основи компетенції місцевих державних адміністрацій.
35. Правовий стан територіальних підрозділів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.
36. Правове регулювання та повноваження військово-цивільних та військових адміністрацій.
37. Органи місцевого самоврядування у системі публічної адміністрації.

38. Функції публічного управління, які покладаються на органи місцевого самоврядування.
39. Форми взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
40. Поняття і основні принципи публічної служби.
41. Види публічної служби.
42. Правове регулювання публічної служби.
43. Поняття посади і публічних службовців.
44. Види публічних службовців.
45. Адміністративно-правовий статус державних службовців.
46. Порядок та особливості проходження публічної служби.
47. Стимулювання діяльності публічних службовців та їх соціальний захист.
48. Види відповідальності публічних службовців, підстави притягнення їх до відповідальності.
49. Дисциплінарна відповідальність поліцейських.
50. Публічна служба в органах місцевого самоврядування.
51. Особливості проходження служби в органах Національної поліції України.
52. Адміністративно-правовий статус громадян України.
53. Адміністративна правоздатність і дієздатність громадян.
54. Права та обов'язки громадян у сфері публічного управління.
55. Форми участі громадян в публічному управлінні.
56. Адміністративно-правові гарантії суб'єктивних прав громадян.
57. Іноземні громадяни і особи без громадянства як суб'єкти адміністративного права, особливості їх адміністративно-правового статусу.
58. Громадські об'єднання як суб'єкти адміністративного права.
59. Поняття та види громадських об'єднань.
60. Адміністративно-правовий статус громадських об'єднань.
61. Поняття та види функцій публічного управління.
62. Правові та організаційні форми публічного управління.
63. Видання правових актів як провідна правова форма управління.
64. Поняття та ознаки актів управління, їх класифікація.
65. Вимоги, що ставляться до правових актів. Нікчемні та заперечні акти, їх відмінність.
66. Порядок прийняття та ухвалення нормативних актів суб'єктів публічної адміністрації.
67. Адміністративний договір: поняття, ознаки, види та порядок прийняття.
68. Фактичні дії як інструмент публічного адміністрування.
69. Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні: поняття та види.
70. Використання електронного врядування в публічному адмініструванні.
71. Поняття і система методів публічного управління, їх класифікація.
72. Переконавання та примус у публічному управлінні.
73. Методи прямого і непрямого управління.
74. Адміністративні, економічні та психологічні методи.
75. Поняття, особливості та види адміністративного примусу.
76. Підстави застосування та види адміністративно-примусових заходів.

77. Мета, види та порядок застосування адміністративно-запобіжних заходів.
78. Мета та види заходів адміністративного припинення.
79. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення.
80. Спеціальні (виняткові) заходи адміністративного припинення.
81. Проблеми забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян та юридичних осіб при застосуванні заходів адміністративного примусу.
82. Поняття, ознаки та правове регулювання адміністративної відповідальності.
83. Адміністративна відповідальність в системі юридичної відповідальності.
84. Місце адміністративної відповідальності серед заходів адміністративного примусу.
85. Поняття та принципи адміністративної відповідальності.
86. Історія розвитку законодавства про адміністративну відповідальність. Правове регулювання адміністративної відповідальності у сучасний період.
87. Законодавство України про адміністративні правопорушення, структура КУпАП.
88. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо прийняття рішень, за порушення яких передбачається адміністративна відповідальність.
89. Чинність закону про відповідальність за адміністративні правопорушення. Запобігання адміністративним правопорушенням.
90. Визначення поняття адміністративного правопорушення (проступку) в історичному аспекті. Поняття та знаки адміністративного проступку.
91. Відмежування адміністративних проступків від злочинів, кримінальних та дисциплінарних проступків.
92. Юридичний склад адміністративного проступку: поняття, значення, структура.
93. Склад адміністративного правопорушення, поняття та види об'єкта проступку.
94. Склад адміністративного правопорушення, поняття та ознаки об'єктивної сторони проступку.
95. Склад адміністративного правопорушення, поняття та ознаки суб'єктивної сторони проступку.
96. Склад адміністративного правопорушення, поняття та форми вини.
97. Склад адміністративного правопорушення, поняття та види суб'єктів адміністративних проступків.
98. Поняття та види складів адміністративних проступків.
99. Підстави та порядок звільнення від адміністративної відповідальності.
100. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність.
101. Особливості адміністративної відповідальності посадових осіб, іноземців або осіб без громадянства.
102. Особливості притягнення до адміністративної відповідальності осіб, на яких розповсюджується дія дисциплінарних статутів та положень про дисципліну.
103. Особливості притягнення до адміністративної відповідальності неповнолітніх.
104. Мета, поняття та види адміністративних стягнень.
105. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх.
106. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.
107. Накладення адміністративних стягнень при вчиненні кількох адміністративних правопорушень.

108. Порядок відшкодування шкоди, заподіяної адміністративним правопорушенням. Направлення для проходження програми для особи, що вчинила домашнє насильство чи насильство за ознакою статі.
109. Порядок обчислення строків адміністративних стягнень. Строки накладення адміністративних стягнень. Погашення адміністративних стягнень.
110. Система органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення.
111. Поняття і завдання провадження в справах про адміністративні правопорушення.
112. Поняття стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення, їх види.
113. Поняття, особливості та принципи адміністративних процедур.
114. Види адміністративних процедур (проваджень).
115. Поняття, значення та види контролю в публічному управлінні.
116. Правовий статус суб'єктів державного контролю в публічному управлінні.
117. Контроль органів місцевого самоврядування в публічному управлінні.
118. Особливості громадського контролю в публічному управлінні.
119. Поняття Особливого адміністративного права та загальні засади побудови його структури.
120. Адміністративно-правові засади міжгалузевого управління.
121. Види підгалузей Особливого адміністративного права.
122. Основні положення сучасного поліцейського права.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути заліки; екзамени; тести; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських та практичних занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: аудиторна робота (опитування, дискусії, обговорення, робота у команді під час

семінарських та практичних занять); самостійна робота (рішення практичних задач, розв'язання ситуативних завдань, ведення конспектів лекцій та зошитів для виконання практичних завдань; виконання індивідуальних завдань (підготовка цільових виступів, доповідей, тез доповідей на конференції, підготовка конкурсних наукових робіт, наукові публікації). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\frac{\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)}}{\left(\frac{\text{Результат навчальних занять за семестр}}{\text{Результат самостійної роботи за семестр}} \right) / 10}$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.**

Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \frac{\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)}}{\text{Кількість балів за підсумковим контролем}}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (екзамен, залік) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних

працівники.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі екзамену чи заліку, то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної} \\ \text{дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{за поточний} \\ \text{семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Підсумкові бали за} \\ \text{попередній} \\ \text{семестр} \end{array} : 2$$

Робота під час навчальних занять	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 3 позитивних оцінок під час аудиторної роботи. Критерії оцінювання викладач повідомляє на першому занятті та перед кожними оцінюванням.	Рішення практичних задач, ведення конспектів лекцій, зошитів для виконання практичних (письмових) завдань, розв'язання ситуативних завдань. Виконання індивідуальних завдань (підготовка цільових виступів, доповідей, тез доповідей на конференції, підготовка конкурсних наукових робіт, наукових публікацій). Критерії оцінювання самостійної роботи та виконання окремих видів індивідуальних завдань викладач повідомляє на першому занятті та перед кожними оцінюванням.	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів. Критерії оцінювання викладач повідомляє на консультації перед екзаменом.

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			
85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією-двома значними помилками.
80-84			
75 – 79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками або з однією-двома значними помилками.
70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не носять істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
65-69			
60-64		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінена числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, потрібні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1–20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєний, потрібні практичні навички роботи несформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10.Рекомендована література (основна, додаткова), інформаційні та навчальні ресурси в Інтернеті

Основна література:

1. Адміністративне право України. Загальна частина у схемах : навч. посіб. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; [О. В. Брусакова, Д. В. Швець та ін.]. Харків : ХНУВС, 2019. 236 с.
2. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П.Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання четверте. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/7874/%D0%90%D0%B4D0>
3. Адміністративне право України (загальна частина) : навч. посіб. / [Остапенко О. І. Ковалів М. В., Єсімов С. С. та ін.] ; [Вид. 2-е, доп.] Львів : СПОЛОМ, 2021. 616 с.
4. Мельник Р.С., Мосьондз С.О. Адміністративне право України (у схемах та коментарях): навч. посіб. / за ред. Р. С. Мельника: 3-тє вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 412 с.
5. Судові, правоохоронні, контрольно-наглядові та правозахисні органи України. Підручник. / МВС України, Харків.нац.ун-т внутр. справ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. С.М. Гусарова ; [Гусаров С.М., Салманова О.Ю., Комзюк А.Т. та ін.]. Харків, 2020. 512 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9887>
6. Правове регулювання адміністративних послуг (у схемах) : навч. посіб. / МВС П68 України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Сокурєнка ; [О. В. Брусакова, К. О. Крут, І. В. Панова та ін.]. Харків : ХНУВС, 2021. 120 с.

Додаткова література:

7. Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні : навчальний посібник : у 2-х томах. Том 1. Загальне адміністративне право. Особливе адміністративне право / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Гулак та ін. ; за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 620 с.
8. Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні : навчальний посібник : у 2-х томах. Том 2. Спеціальне адміністративне право. Європейське адміністративне право. Порівняльне адміністративне право. Адміністративний процес / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Гулак та ін. ; за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 432 с.
9. Загальне адміністративне право. Підручник / Бєвзенко В.М., Коломоєць Т.О., Миронюк Р.В., Мельник Р.С., Лученко Д.В. та ін. К.: Видавничий дім «Гельветика», 2023. 688 с.
10. Загальне адміністративне право України : підручник / за заг. ред.: акад. С. Ківалова і проф. Л. Білої-Тіунової ; Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. 792 с. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.25545>

11. Адміністративне право: навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк, І. М. Балакарева, М. І. Белікова та ін. ; за заг. ред. В. М. Гаращука, Р. В. Шаповала]. Вид. 7-ме, допов. та перероб. З опорою на законодавство станом на 1 трав. 2023 р. Харків : Право, 2023. 238 с.
12. Адміністративний процес : навч. посіб. / [Салманова О. Ю., Комзюк А. Т., Гусаров С. М. та ін.] ; за заг. ред. О. Ю. Салманової, А. Т. Комзюка. Харків : ХНУВС, 2022. 412 с.
13. Вітвіцький, С.С. Адміністративне право та процес : навч. посіб. / С.С. Вітвіцький, Т.В. Хайлова, О.М. Пересада; Донец. держ. ун-т внутр. справ. Одеса : ВД "Гельветика", 2022. 400 с.
14. Біла-Тіунова Л. Р. Службове право України : навч.-метод. посібник / Л. Р. Біла-Тіунова, Ю. С. Даниленко, Р. В. Негара ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 360 с. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.23264>
15. Бородін І.Л. Адміністративне право України : підручник; Нац. авіац. ун-т. Київ : Правова єдність: Алерта, 2019. 548 с.
16. Адміністративна відповідальність та провадження в справах про адміністративні правопорушення : навч. посіб. / О.В. Кузьменко, М.В. Плугатир, І.Д. Пастух та ін. Київ : Центр учб. літ., 2016. 387 с.
17. Адміністративна відповідальність : курс лекцій / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 567 с.
18. Нагаєв В.М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник. Х.: ХНАУ, 2018. 278 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/4925/1/NP_Public%20administration_2019.PDF
19. Administrative law of Ukraine for foreigners: Popular science publication / Valentyn Halunko (ed.) and others. Odesa : Publishing House «Helvetica», 2021. 88 с. (*Адміністративне право України для іноземців: Науково-популярне видання / Валентин Галунько (ред.) та ін. Одеса: Видавництво «Гельветика», 2021. 88 с.*)
20. Національна поліція України. Організаційно-правове забезпечення діяльності. / С. Петков, І. Іванов, М. Лошицький та ін., Київ: Центр навчальної літератури, 2023. 360 с.
21. Національна поліція України в умовах воєнного стану. Настільна книга поліцейського / Під. заг. ред. Копотуна І. М. Київ. ВД «Професіонал», 2022. 508 с.
22. Науково-практичний коментар до Закону України «Про місцеве самоврядування України» / За заг. ред. Чижмарь К.І. Київ.: Видавничий дім «Професіонал», 2020. 400 с.
23. Науково-практичний коментар Кодексу про адміністративні правопорушення. Станом на 3 лютого 2021 р. / За заг. ред. Журавльова Д.В. Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2021. 816 с.
24. Науково-практичний коментар Закону України «Про Національну поліцію» / Кол. авт.; кер. авт. кол. д.ю.н., доц. Т.П. Мінка. Дніпро: Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 480 с.
25. Дисциплінарний статут Національної поліції України : науково-практичний коментар / За заг. ред. доктора юридичних наук, професора Сокурєнка В.В. Х.: Майдан, 2019. 254 с.

26. Гусаров С.М. Правозастосовна діяльність в Україні : монографія / С.М. Гусаров. Харків : Золота миля, 2015. 416 с.
27. Актуальні проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України: монографія / Гусаров С. М., Салманова О. Ю., Комзюк А. Т., Музичук О. М., Казанчук І. Д. / Міністерство внутрішніх справ України. Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків : Факт, 2022. 452 с.
28. Салманова О.Ю. Правові акти в управлінській діяльності Національної поліції України : монографія. Харків : Панов, 2016. 259 с.
29. Панасюк О.В. Адміністративно-деліктне право України: теоретичні питання розвитку та реформування: монографія. Харків: ФОП Панов, 2020. 549 с.
30. Місьцеве самоврядування в умовах децентралізації влади в Україні: колективна монографія / Кол. авт.; за заг. ред. Р. М. Плюща. К.: РІДНА МОВА. 2016. 744 с.
31. Карабін Т.О. Розподіл повноважень публічної адміністрації: Монографія. Ужгород: Гражда, 2016. 220 с.
32. Легеза Є. О. Теорія публічних послуг : адміністративно-правова складова : монографія. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2016. 452 с.
33. Маркіян Сидор. Адміністративно-правові аспекти взаємодії місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування: монографія ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : Ліга Прес, 2016. 191 с.
34. Законодавче забезпечення правоохоронної діяльності : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Сокурєнка. Харків : Стильна типографія, 2017. 1164 с. – (до 100-річчя підготовки охоронців правопорядку у Харкові).
35. Туркова О.К. Правова природа процедур надання адміністративних послуг в Україні : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків:, 2017. 238 с.
36. Яременко А.О. Збірник ситуаційних задач зі службової діяльності та алгоритми дій працівників поліції щодо їх вирішення : навч. посіб. для курсантів, слухачів закл. вищ. освіти МВС України і правоохоронців органів та підрозділів НП України. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 231 с.
37. Гусаров С.М. Сучасні законодавчі ініціативи удосконалення нормативно-правового забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні. / *Moderní aspekty vědy: XIV. Díl mezinárodní kolektivní monografie. Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. 2021. Str. 269-277.*
38. Салманова О. Ю. Проблеми розмежування сфер регулятивного впливу нормативно-правових актів МВС України та Національної поліції України. *Moderní aspekty vědy: XII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. 2021. Str. 833-847.*
39. Комзюк А.Т. Проблеми визначення і врегулювання основних положень провадження в справах про адміністративні проступки. *Moderní aspekty vědy: XII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. 2021. Str. 278. (ODDÍL 8. PRÁVO. P. 271-285)*
40. Гусаров С.М. *Окремі аспекти реформування державної служби. Journal of*

the National Academy of Legal Sciences of Ukraine. Vol. 27. № 1, 2020. Pp. 14-25.
URL: <http://visnyk.kh.ua/uk/article/okremi-aspekti-reformuvannya-derzhavnoyi-sluzhbi>.

41. Казанчук І.Д. Сутність та значення методу переконання в сфері адміністративно-правової охорони навколишнього природного середовища в Україні. *Multidisciplinárni mezinárodní vědecký magazín «Věda a perspektivy»*. Praha, České republika. № 1 (20). 2023. С. 122-134.

42. Казанчук І. Д. Правова характеристика принципів діяльності Національної поліції України та проблеми їх дотримання в сфері забезпечення публічної безпеки і порядку в умовах воєнного стану. *Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Право»): журнал*. № 3(9). 2023. С. 319-332.

43. **Sergiy Gusarov, Olena Salmanova**, Oleksandr Prsyazhnyuk, Yuriy Shovkun. Legal Basis for The Activities of Law Enforcement Agencies Under the Legal Regime of Martial Law. (*Правові засади діяльності правоохоронних органів в умовах правового режиму воєнного стану*). (2024). *International Journal of Religion*. Vol. 5, № 3. 2024. Pp. 281-287. URL: <https://doi.org/10.61707/4kt2kk46> (Scopus).

44. **Olena Salmanova**, Irina Aristova, Serhii Bodnar, Olexandr Prsyazhnyuk, Yuriy Shovkun. Peculiarities of Public Service Under the Legal Regime of Martial Law (*Особливості проходження державної служби в умовах правового режиму воєнного стану*). (2024). *International Journal of Religion*. Vol. 5, № 5. 2024. Pp. 494-500. URL: <https://doi.org/10.61707/12kx3b52> (Scopus).

45. Salmanova, O., Popovich, E., Nikitin, A., Tesliuk, I. Administrative and Legal Principles of the Digitization of Public relations (*Адміністративно-правові принципи оцифрування суспільних відносин*). *AMAZONIA INVESTIGA*. (2020). Vol. 9. Núm. 25: 418 - 422/ enero 2020. (WoS).

46. Komziuk, A., Salmanova, O., Salmanov, O. Responsibility for Administrative and Criminal Offenses in the Field of Use of Airspace of Ukraine (*Відповідальність за адміністративні та кримінальні правопорушення у сфері використання повітряного простору України*). (2022). *Lecture Notes in Networks and Systems*, 367, pp. 649-663. (WoS). DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-94259-5_54.

47. **Komziuk A.**, Muzychuk O., Kobzieva T., Siadrysta I., & Kovalov I. Ensuring human rights and freedoms does not mean equality for everyone: legal exceptions and restriction. (*Забезпечення прав і свобод людини не означає рівності для всіх: правові винятки та обмеження*). (2024). *Lex Humana*. Vol. 16. No. 1. 2024. Pp. 127-138. (WoS). URL:

<https://seer.ucp.br/seer/index.php/LexHumana/article/view/2864/3694>

48. **Olena Salmanova, Anatolii Komziuk, Iryna Kazanchuk**, Oleksandr Prsyazhnyuk, Yuriy Shovkun. Administrative and legal regulation of law enforcement agencies in ensuring human rights and national security of the state. (*Адміністративно-правове регулювання діяльності правоохоронних органів у забезпеченні прав людини та національної безпеки держави*). (2024). *AD ALTA: Journal of interdisciplinary research*. 2024. Volume 14. Issue 1, SPECIAL ISSUE XLII. Pp. 12-15. (WoS). URL: https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/140142/papers/A_02.pdf

49. Popova, S., Popova, L., Kazanchuk, I., Bandurka, I., Kyrieieva, I. The role of

local self-government bodies in prospective areas of regional development [El papel de los Órganos de autogobierno local en las Áreas de desarrollo regional] (*Роль органів місцевого самоврядування в перспективних напрямках регіонального розвитку*). (2021). *Estudios de Economía Aplicada*, 39 (7). pp. 1-11. (Scopus). DOI: <https://doi.org/10.25115/eea.v39i7.5000>.

50. Halyna Shaulska, Iryna Kazanchuk, Hrygorii Bukanov. Legal and regulatory fundamentals of interaction of civil society and government authorities in the system of public administration. (*Нормативно-правові основи взаємодії громадянського суспільства та органів державної влади в системі публічного управління*). *JOURNAL OF LAW AND POLITICAL SCIENCES*. VOL. (37). THIRTEENTH YEAR–ISSUE (2) APRIL. 2023 P. 354-378. (WoS). URL: <http://journal-law.com/>

Нормативно-правові акти:

51. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. (в ред. від 01.01.2020). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

52. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI. (в ред. від 30.05.2023). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. №38. Ст. 385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>

53. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. (в ред. від 08.03.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>

54. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. (в ред. від 04.05.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

55. Про інформацію: Закон України: від 2.10.1992 № 2657-XII. (в ред. від 27.07.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

56. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. (в ред. від 08.10.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>

57. Про адміністративну процедуру: закон України від 17.02.2022 № 2073-IX (в ред. від 01.01.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>

58. Про звернення громадян: закон України від 02.10.1996 № 393/96. (в ред. від 31.12.2023). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. Ст. 256. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>

59. Про адміністративні послуги: Закон України 06.09.2012 № 5203-VI. (в ред. від 27.04.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 32. стр. 1705. ст.409. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>

60. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. (в ред. від 30.06.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 28. Ст. 250. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

61. Про Концепцію Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 21.11.2002

№228-IV. *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-15>

62. Про місцеві державні адміністрації : Закон України : від 09.04.1999 № 586-XIV. (в ред. від 27.06.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 20-21. Ст. 3190. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>

63. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 №280/97-ВР. (в ред. від 01.07.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. ст.170 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>

64. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. (в ред. від 30.06.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 4. Ст. 43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19/>

65. Про громадські об'єднання : закон України від 22.03.2012 № 4572-VI. (в ред. від 30.06.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 1. Ст. 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>

66. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 07.06.2001 № 2493-III. (в ред. від 30.06.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 33. ст. 175. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>

67. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17.06.2014 №1508-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 34. Ст. 1167. (в ред. від 04.04.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>

68. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 № 157-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. №13. Ст.91. (в ред. від 14.05.2020). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/157-19>

69. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 03.02.2015 № 141-VIII. (в ред. від 18.05.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 13. ст.87. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-19#Text>

70. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. (в ред. від 23.06.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. стор. 1970, стаття 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

71. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X (в ред. від 23.06.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

72. Про дорожній рух: Закон України від 30.06.1993 № 3353-XII. (в ред. від 23.06.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3353-12>.

73. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. (в ред. від 23.06.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31, ст.545. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

74. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону :закон України від 22.06.2000 № 1835-III. (в ред. від 11.07.2023). *Офіційний вісник України*. 2000. № 30. Ст. 1248. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14#Text>

75. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV. (в ред. від 11.07.2023). *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 30. Ст. 260. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>

76. Про гарантії держави щодо виконання судових рішень : Закон України від 05.06.2012. (в ред. від 11.07.2023). *Офіційний вісник України*. 2012. № 49. Ст. 1919. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/4901-17>

77. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012.(в ред. від 23.06.2024). *Офіційний вісник України*. 2012. № 62. Ст. 2509. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

78. Про безоплатну правову допомогу : Закон України від 02.06.2011 № 3460-VI.(в ред. від 23.06.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 51. Ст. 577. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>

79. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 № 1404-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 30. ст.542. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>

80. Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення: Закон України від 22.09.2005 № 2899-IV. (в ред. від 11.07.2023). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2899-15>

81. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021–2026 роки: Указ Президента України від 27.09.2021 № 487/202. *Урядовий кур'єр* від 29.09.2021. № 188. / *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021/card6#Public>.

82. Про Національну стратегію у сфері прав людини : Указ Президента України від 24.03.2021 № 119/2021. *Урядовий кур'єр* від 26.03.2021. № 58. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119/2021#n13>.

83. Про утворення військових адміністрацій : Указ Президента України від 24.02.2022 № 68/2022. *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68/2022#Text>

84. Деякі питання документування управлінської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 № 55 (в ред. від 05.07.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text>

85. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 878. (в ред. від 15.11.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF#n177>

86. Про затвердження Положення про Національну поліцію: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877. (в ред. від 15.11.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF#Text>

87. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228. (в ред. від 27.06.2023). *Офіційний вісник України* від 15.07.2014. № 54. стор. 88. стаття 1455. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-%D0%BF>

88. Про внесення змін до Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади : Постанова Кабінету

Міністрів України від 24.03.2021 № 258. *Офіційний вісник України* від 09.04.2021. № 27. стор. 168. стаття 1464 / *Веб-сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/258-2021-%D0%BF#Text>

89. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 № 649-р. *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-p#Text>

90. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 № 333-р. *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-p#Text>

91. Про схвалення Концепції оптимізації системи центральних органів виконавчої влади: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1013-р. *Урядовий кур'єр* від 20.01.2018 № 14 (в ред. від 19.12.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1013-2017-%D1%80>

92. Про затвердження Порядку здійснення дисциплінарного провадження: Постанова Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1039 (в ред. від 11.07.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1039-2019-%D0%BF>

93. Про затвердження Положення про дозвільну систему: постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.1992 № 576. (в ред. від 03.04.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-92-%D0%BF#Text>

94. Про функціонування системи фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі: постанова Кабінету Міністрів від 10.11.2017 № 833 (в ред. від 19.04.2022). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/833-2017-%D0%BF>.

95. Про затвердження Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.05.2000 № 770 (в ред. від 26.04.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/770-2000-%D0%BF>

96. Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.2000. № 188. (в ред. від 01.03.2022). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0512-00>

97. Про затвердження Інструкції про примусове повернення і примусове видворення з України іноземців та осіб без громадянства: Наказ МВС України, Адміністрації державної прикордонної служби України, СБ України від 23.04.2012. № 353/271/150. (в ред. від 11.07.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0806-12>

98. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні

правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376. (в ред. від 24.09.2021). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>.

99. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС України від 08.02.2019 № 100. (в ред. від 21.02.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#Text>

100. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: наказ МВС України від 07.11.2015 № 1395. (в ред. від 23.02.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15#Text>

101. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі: наказ МВС України від 13.01.2020 № 13. (в ред. від 21.12.2021). *Офіційний вісник України* від 14.02.2020. № 12, стор. 235, стаття 511.

102. Про затвердження Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису: наказ МВС України від 18.12.2018 № 1026. *Офіційний вісник України*. 2019. № 11. Ст. 378.

103. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про застосування поліцейського піклування: наказ МВС України від 12.10.2020 № 724. *Офіційний вісник України*. 2020. № 97. Ст. 3161.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Офіційний сайт Верховної Ради України – <https://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Судова влада України – <https://court.gov.ua/>
4. Офіційне Інтернет-представництво Президента України – <http://www.president.gov.ua>
5. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України «Урядовий портал» – <http://www.kmu.gov.ua/>
6. Офіційний веб-сайт Національного агентства України з питань державної служби – <http://www.nads.gov.ua>.
7. Міністерство внутрішніх справ України (офіційний веб-сайт) – <https://mvs.gov.ua/>
8. Національна поліція України (офіційний веб-сайт). – <https://www.npu.gov.ua/>
9. Офіційний веб-сайт European Group of Public Administration (EGPA). – <http://www.iias-iisa.org/egpa/>
10. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>
11. Наукова бібліотека Харківського національного університету внутрішніх справ – <https://lib.univd.edu.ua/>